

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΡΥΘΡΑ ΘΑΛΑΣΣΑ - ΚΕΡΑΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Ο ΣΤΡΑΒΩΝ, επί τα ίχνη του Κοσμά του Ινδικοπλεύστη και της ελληνικής συμμετοχής στην σύγχρονη αντι-πειρατική Επιχείρηση «Αταλάντη», οργάνωσε την Δευτέρα, 14 Ιουνίου, διαδικτυακή συζήτηση με αντικείμενο τα πράγματα στην Ερυθρά Θάλασσα και το Κέρασ της Αφρικής.

Κεντρικός εισηγητής ήταν ο καθηγητής κος Αστέρης Χουλιάρας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και επιστημονικός συνεργάτης της Εταιρείας μας, ενώ εισηγήθηκε επίσης με έμφαση στην πολυμερή διπλωματία ως προς την υπό εξέταση περιοχή, ο καθηγητής στο Τμήμα Ευρωπαϊκών Σπουδών του Παν. Αιγαίου κος Κωνσταντίνος Μαγκλιβέρας.

Η συζήτηση σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Έδωσε την ευκαιρία στους εταίρους του ΣΤΡΑΒΩΝα, αλλά και σε αριθμό ενδιαφερομένων φίλων να αντιληφθούν σε βάθος την ανθρωπογεωγραφία και την πολιτική γεωγραφία στην Ερυθρά και το Κέρασ, ως τμημάτων του Ινδικού Ωκεανού.

Τονίσθηκε ότι η Ερυθρά δεν είναι μεν η θάλασσα του ιστορικού πεπρωμένου μας, αποτελεί όμως παγκόσμιας σημασίας θαλάσσια αρτηρία η ασφάλεια της οποίας, και των φιλικών προς εμάς κρατών στην αφρικανική και την ασιατική ακτή της, μας ενδιαφέρει και μας θίγει άμεσα. Τούτου λεχθέντος δεν παραβλέπουμε ότι το κέντρο βάρους της ελληνικής γεωπολιτικής βρίσκεται στην ανατολική Μεσόγειο, και δη στη γραμμή Κρήτης-Ρόδου-Κύπρου. Το κράτος, χωρίς να διολισθαίνει σε υπερέκταση και διάχυση των προτεραιοτήτων του, διατηρεί ανοιχτή ματιά στην περιοχή, δοθέντος μάλιστα ότι συγκεκριμένα η Αιθιοπία είναι το νότιο άκρο του γεωπολιτισμικού ορίζοντά μας.

Κοινός τόπος και ελάχιστος κοινός παρονομαστής για όλα τα εμπορευόμενα έθνη είναι η διατήρηση του κρίσιμου διαύλου που ξεκινά από νότο στον κόλπο του Άντεν, διέρχεται τον πορθμό Μπαμπ ελ Μαντέμπ μεταξύ Τζιμπουτί και Υεμένης και καταλήγει στη διώρυγα του Σουέζ 1.200 ν.μ. βορειότερα, ελεύθερου στη ναυτιλία.

Πρώτο κεφάλαιο πίστεως λοιπόν, είναι η ελευθερία της ναυσιπλοΐας. Έπονται η διατήρηση ασφαλούς της περιοχής από την ισλαμική τρομοκρατία που εκπορεύεται κυρίως από τμήματα της Σομαλίας, και ο έλεγχος των μεταναστευτικών ροών, συνήθως από την ίδια χώρα, μέσω Υεμένης προς Σ.αραβία και από κει προς την Ευρώπη.

Από εμπορικής ναυτικής απόψεως, η Ερυθρά είναι κρίσιμης σημασίας για την χώρα μας, στο πλαίσιο της προέχουσας θέσης της ελληνόκτητης ποντοπόρου ναυτιλίας στα παγκόσμια δρώμενα, της σημασίας της αρτηρίας για τον εφοδιασμό της οικονομίας μας, αλλά και για τον Πειραιά, ως σπουδαία άρθρωση του θαλάσσιου σκέλους της πρωτοβουλίας «Belt and Road» της Κίνας. Είναι δε επίσης

ειδικά σημαντική για μας η Ερυθρά, καθώς κράτη με τα οποία έχουμε χτίσει ισχυρές εταιρικές σχέσεις, όπως η Αίγυπτος και το Ισραήλ, έχουν ακτές και ζωτικά συμφέροντα, ακόμη δε η Σαουδαραβία, ενώ τα Η.Α. Εμιράτα ενισχύουν τις θέσεις τους στην θάλασσα αυτή, στο Τζιμπουτί, την ίδια στιγμή που η Τουρκία επίμονα προσπαθεί, με αφετηρία τη βάση της στη Σομαλία, να διεισδύσει και εξ ανατολών σε κάποιες πλούσιες σε ουράνιο χάρτες του Σαχέλ.

Στη συζήτηση που διεξήχθη, επισημάνθηκε από τον καθ. Χουλιάρη η κεντρική σημασία της Αιθιοπίας -χώρας αρχαίας, πλειονοτικά χριστιανικής, με πληθυσμιακή εκτίναξη, ήδη στα 120 εκατ., συνταγματικώς ομόσπονδης -για τις εξελίξεις στο Κέρας. Εξηγήθηκε ο πολυφυλετικός και πολυθρησκευτικός χαρακτήρας της, οι σχέσεις με την Ερυθραία και το Σουδάν, η οικονομική διείσδυση της Κίνας, η εμφύλια σύγκρουση από τον Νοέμβριο 2020 με την βόρεια επαρχία του Τίγκρε. Τονίσθηκε ότι παρά τις τοπικιστικές διαφορές μεταξύ των Ορόμο, Αμχάρα, Αφάρ, Τιγραιών και των άλλων αιθιοπικών φύλων, σύσσωμη η κοινή γνώμη της χώρας υποστηρίζει έναντι της Αιγύπτου την πολιτική για την αξιοποίηση των υδάτων του Κυανού Νείλου μέσω του Φράγματος «της Αναγέννησης». Ο πόλεμος για τα νερά που στην Μέση Ανατολή για δεκαετίες προβλεπόταν να φέρει σε τροχιά σύγκρουσης την Τουρκία, με τη Συρία και το Ιράκ, έχει φέρει στα πρόθυρα πολεμικής αντιπαράθεσης την Αίγυπτο (και το Σουδάν) με την Αιθιοπία. Οι διαμεσολαβητικές προσπάθειες της Αφρικανικής Ένωσης δεν έχουν αποδώσει.

Από ορισμένους συμμετασχόντες διατυπώθηκε η σκέψη η Αθήνα, μετά τις επικείμενες εκλογές (21 Ιουνίου) να απευθύνει πρόσκληση επίσκεψης στον ΠΘ Abiy Ahmed, στην υπόθεση ότι αυτός θα επικρατήσει, ώστε να προωθηθεί μία συνολική ανασκόπηση των σχέσεών μας, περιλαμβανομένης συμφωνίας επί του μεταναστευτικού. Άλλοι, επεσήμαναν την φιλική διάθεση απέναντι στην Ελλάδα του υπό τον Ησαΐα Αβουέρκι ερμητικού καθεστώτος της Ερυθραίας.

Κατά δεύτερο λόγο απασχόλησε την διαδικτυακή ημερίδα ο εμφύλιος στην Υεμένη, πόλεμος που έχει προξενήσει τεράστια ανθρωπιστική κρίση, έχει καταπονήσει την Σαουδική Αραβία, και έχει διευκολύνει την εγκατάσταση δικτύων επιρροής του Ιράν στην ν.δ. γωνία της Αραβικής Χερσονήσου.-

ΣΤΡΑΒΩΝΑΣ, 22 Ιουνίου 2021